

فهرست

شماره صفحه

- ۲ معرفی نظام رتبه‌بندی لایدن - ۲۰۱۷
- ۴ جدول ۱: رتبه دانشگاه‌های برتر ایران بر اساس شاخص تعداد مقالات در سال‌های ۲۰۱۶ و ۲۰۱۷
- ۵ جدول ۲: رتبه دانشگاه فردوسی مشهد به تفکیک شاخص - ۲۰۱۷
- ۶ جدول ۳: مقادیر دانشگاه فردوسی مشهد در شاخص‌های ارزیابی - ۲۰۱۷
- ۷ جدول ۴: رتبه‌بندی کلی دانشگاه‌های برتر ایران بر اساس شاخص‌های تاثیر - ۲۰۱۷
- ۸ جدول ۵: رتبه‌بندی کلی دانشگاه‌های برتر ایران بر اساس شاخص‌های همکاری - ۲۰۱۷
- ۹ جدول ۶: رتبه دانشگاه فردوسی مشهد در هر زمینه علمی بر اساس شاخص تعداد مقالات - ۲۰۱۷
- ۱۰ جدول ۷: رتبه‌بندی زمینه‌ای دانشگاه‌های برتر ایران بر اساس شاخص‌های تاثیر (تعداد مقالات) - ۲۰۱۷
- ۱۱ جدول ۸: رتبه‌بندی زمینه‌ای دانشگاه‌های برتر ایران بر اساس شاخص‌های همکاری (تعداد مقالات) - ۲۰۱۷
- ۱۲ جدول ۹: تعداد مقالات دانشگاه فردوسی مشهد در هر زمینه علمی - ۲۰۱۷

معرفی نظام رتبه‌بندی لایدن^۱ - ۲۰۱۷

● مقدمه

مرکز مطالعات دانشگاه علم و فناوری لیدن، فعالیت خود را در هلند از سال ۲۰۱۱ در زمینه ارزیابی عملکرد علمی دانشگاه‌های جهان آغاز نموده است. این موسسه سالانه حدود ۸۰۰ دانشگاه برتر جهان را از حدود ۵۰ کشور، بر اساس شاخص‌های علم‌سنجی رتبه‌بندی می‌نماید. مبنای انتخاب این دانشگاه‌ها، تعداد تولیدات علمی نمایه شده آنها در پایگاه استنادی web of Science می‌باشد. به این ترتیب که هر دانشگاهی که در بازه زمانی ۲۰۱۲ تا ۲۰۱۵ حداقل ۱۰۰۰ تولید علمی نمایه شده در این پایگاه استنادی را داشته باشد، در این رتبه‌بندی لحاظ می‌گردد. لازم به ذکر است صرفاً تولیدات علمی از نوع review article, research article مورد محاسبه قرار می‌گیرند. کلیه اطلاعات مربوط به دانشگاه‌ها توسط این نظام گردآوری شده و دانشگاه‌ها در ارایه اطلاعات به این نظام نقشی ندارند. این نظام علاوه بر رتبه‌بندی دانشگاه‌ها بر اساس ۹ شاخص ارزیابی، دانشگاه‌ها را در ۵ زمینه علمی و بر اساس منطقه/کشور نیز رتبه‌بندی می‌نماید.

● شاخص‌های ارزیابی

شاخص‌های این نظام به دو دسته اصلی شاخص‌های تأثیر و همکاری تقسیم می‌شوند. شاخص‌های تأثیر، میزان تأثیر علمی دانشگاه‌ها را مورد بررسی قرار داده و شاخص‌های همکاری، میزان همکاری دانشگاه‌ها با سایر دانشگاه‌ها و موسسات را در تولید علم مورد بررسی قرار می‌دهد. اطلاعات مربوط به این شاخص‌ها برای بازه زمانی ۲۰۱۴-۲۰۱۱ جمع‌آوری شده است. شاخص‌های این نظام (به جز تعداد مقالات) به دو نوع وابسته به سایز (شمارش مقادیر مطلق تولیدات علمی) و مستقل از سایز (محاسبه سهم دانشگاه در تولیدات علمی) ارایه شده‌اند که نوع مستقل از سایز امکان مقایسه بین دانشگاه‌ها بزرگ و کوچک را دقیق‌تر و عادلانه‌تر نموده است.

➤ شاخص‌های تأثیر:

✓ تعداد مقالات (P): تعداد مقالات دانشگاه بدون احتساب مقالات منتشر شده با همکاری سایر دانشگاه‌ها و موسسه‌ها و مقالات مشترک بین‌المللی در سال‌های ۲۰۱۴-۲۰۱۱.

✓ تعداد/ سهم مقالات دانشگاه در ۱٪ پراستنادترین تولیدات علمی (P/PP top 1%)^۲

✓ تعداد/ سهم مقالات دانشگاه در ۱۰٪ پراستنادترین تولیدات علمی (P/PP top 10%)^۳

✓ تعداد/ سهم مقالات دانشگاه در ۵۰٪ پراستنادترین تولیدات علمی (P/PP top 50%)^۴

✓ تعداد/ میانگین امتیاز استناد (TCS /MCS)^۵: تعداد/ میانگین امتیاز استناد به تولیدات علمی دانشگاه

✓ تعداد/ میانگین نرمالیزه امتیاز استناد (TNCS /MNCS)^۶: تعداد/ میانگین امتیاز استناد به تولیدات علمی دانشگاه بر اساس رشته و سال.

➤ شاخص‌های همکاری:

✓ تعداد مقالات (P): تعداد مقالات دانشگاه با احتساب مقالات منتشر شده با همکاری سایر دانشگاه‌ها و موسسه‌ها و مقالات مشترک بین‌المللی در سال‌های ۲۰۱۴-۲۰۱۱.

¹ -Leiden Ranking

² -Number of publication

³ The number and the proportion of top 1% publications

⁴ - The number and the proportion of top 10% publications

⁵ - The number and the proportion of top 50% publications

⁶ -Mean Citation Score

⁷ - The total and average Normalized Citation Score

- ✓ تعداد/ سهم مقالات مشترک با سایر سازمان‌ها (P/PP collab)^۱
- ✓ تعداد/ سهم مقالات مشترک با سایر کشورها (P/PP int collab)^۲
- ✓ تعداد/ سهم مقالات مشترک با مسافت‌های جغرافیایی کوتاه (P/PP <100km)^۳
- ✓ تعداد/ سهم مقالات مشترک با مسافت‌های جغرافیایی طولانی (P/PP >5000km)^۴

● زمینه‌های ارزیابی

در ارزیابی زمینه‌های این نظام، دانشگاه‌های بر اساس شاخص‌های تاثیر و همکاری به تفکیک ۵ زمینه، به شرح زیر، مورد ارزیابی قرار می‌گیرند:

- ✓ علوم بیوپزشکی و بهداشتی^۵
- ✓ علوم زیستی و علوم زمین^۶
- ✓ ریاضیات و علوم کامپیوتر^۷
- ✓ علوم فیزیکی و مهندسی^۸
- ✓ علوم اجتماعی و انسانی^۹

علاوه بر مقایسه دانشگاه‌ها در ۵ زمینه علمی فوق، سهم تولیدات علمی هر دانشگاه در هر یک از زمینه‌های علمی نیز مشخص می‌شود (از مجموعه تولیدات علمی، چه تعداد آن به هر یک از زمینه‌های علمی اختصاص دارد).

منبع: سایت اصلی لیدن www.leidenranking.com

¹ - The number and the proportion of inter-institutional collaborative publications

² - The number and the proportion of international collaborative publications

³ - The number and the proportion of short distance collaborative publications

⁴ - The number and the proportion of long distance collaborative publications

⁵ - Biomedical and health sciences

⁶ - Life and earth sciences

⁷ - Mathematics and computer science

⁸ - Physical sciences and engineering

⁹ - Social sciences and humanities

جدول ۱: رتبه دانشگاه‌های برتر ایران بر اساس شاخص تاثیر (تعداد مقالات) در سال‌های ۲۰۱۶* و ۲۰۱۷

ردیف	نام دانشگاه	رتبه در جهان		رتبه در آسیا		رتبه در کشور**	
		۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۶	۲۰۱۷
۱	تهران	۲۰۳	۱۹۵	۵۱	۵۰	۱	۱
۲	صنعتی امیرکبیر	۳۱۸	۲۹۲	۸۳	۸۱	۲	۲
۳	صنعتی شریف	۳۷۲	۳۶۹	۱۰۳	۱۱۰	۳	۳
۴	تربیت مدرس	۳۸۷	۴۰۸	۱۰۹	۱۲۱	۴	۴
۵	صنعتی اصفهان	۴۵۲	۴۲۱	۱۳۵	۱۲۵	۶	۵
۶	علم و صنعت ایران	۴۳۲	۴۳۲	۱۲۲	۱۳۰	۵	۶
۷	شیراز	۴۹۳	۵۰۳	۱۴۶	۱۵۶	۷	۷
۸	فردوسی مشهد	۵۲۵	۵۰۹	۱۶۱	۱۵۸	۸	۸
۹	تبریز	۶۱۷	۶۰۷	۱۸۸	۱۹۰	۹	۹
۱۰	شهید بهشتی	۶۷۶	۶۸۸	۲۱۱	۲۲۳	۱۰	۱۰
۱۱	صنعتی خواجه نصیرالدین	۷۲۴	۷۱۷	۲۲۹	۲۳۵	۱۱	۱۱
۱۲	اصفهان	۸۲۲	۷۹۷	۲۷۲	۲۶۹	۱۲	۱۲
۱۳	گیلان	۸۵۱	۸۳۷	۲۸۴	۲۸۴	۱۳	۱۳

* از آنجا که اطلاعات مربوط به سال ۲۰۱۶ به صورت مستمر بروز می‌گردد، در جدول فوق نیز از اطلاعات بروز شده سال ۲۰۱۶ استفاده شده است.

** در این گزارش، رتبه دانشگاه‌ها در میان دانشگاه‌های تابع وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به عنوان رتبه کشوری در نظر گرفته شده است.

جدول ۲: رتبه دانشگاه فردوسی مشهد به تفکیک شاخص - ۲۰۱۷

ردیف	گروه شاخص	عنوان شاخص	رتبه در جهان	رتبه در آسیا	رتبه در کشور
۱	تأثیر	تعداد مقالات	۵۰۹	۱۵۸	۸
۲		سهم دانشگاه در ۱٪ پراستنادترین تولیدات علمی	۶۷۲	۱۴۸	۵
۳		سهم دانشگاه در ۱۰٪ پراستنادترین تولیدات علمی	۷۱۳	۱۸۵	۱۱
۴		سهم دانشگاه در ۵۰٪ پراستنادترین تولیدات علمی	۷۴۱	۲۰۷	۱۱
۵		میانگین امتیاز استناد*	-	-	-
۶		میانگین نرمالیزه امتیاز استناد*	-	-	-
۷	همکاری	تعداد مقالات	۶۳۳	۱۸۵	۸
۸		نسبت تولیدات علمی مشترک با سایر سازمان‌ها	۸۴۹	۲۷۰	۸
۹		نسبت تولیدات علمی مشترک با سایر کشورها	۷۴۰	۱۵۶	۶
۱۰		سهم تولیدات علمی مشترک در مسافت‌های جغرافیایی کمتر از ۱۰۰ کیلومتر	۵۳۳	۲۵۰	۱۲
۱۱		سهم تولیدات علمی مشترک در مسافت‌های جغرافیایی بیشتر از ۵۰۰۰ کیلومتر	۸۰۷	۲۳۲	۵

* رتبه دانشگاه‌ها برای این دو شاخص غیر قابل احصاء می‌باشد.

جدول ۳: مقادیر دانشگاه فردوسی مشهد در شاخص‌های ارزیابی - ۲۰۱۷

ردیف	گروه شاخص	عنوان شاخص	امتیاز
۱	تأثیر	تعداد مقالات	۲۱۴۲
۲		سهم دانشگاه در ۱٪ پراستنادترین تولیدات علمی	۰.۵٪
۳		سهم دانشگاه در ۱۰٪ پراستنادترین تولیدات علمی	۶.۴٪
۴		سهم دانشگاه در ۵۰٪ پراستنادترین تولیدات علمی	۴۲٪
۵		میانگین امتیاز استناد	۲,۹۷
۶		میانگین نرمالیزه امتیاز استناد	۰.۷۵
۷	همکاری	تعداد مقالات	۳۲۰۰
۸		نسبت تولیدات علمی مشترک با سایر سازمان‌ها	۱.۳٪
۹		نسبت تولیدات علمی مشترک با سایر کشورها	۲۵.۱٪
۱۰		سهم تولیدات علمی مشترک در مسافت‌های جغرافیایی کمتر از ۱۰۰ کیلومتر	۹.۸٪
۱۱		سهم تولیدات علمی مشترک در مسافت‌های جغرافیایی بیشتر از ۵۰۰۰ کیلومتر	۱۶.۴٪

جدول ۴: رتبه‌بندی کلی دانشگاه‌های برتر ایران بر اساس شاخص‌های تاثیر - ۲۰۱۷

رتبه	تعداد مقالات	سهم دانشگاه در ۱٪ پراستنادترین تولیدات علمی	سهم دانشگاه در ۱۰٪ پراستنادترین تولیدات علمی	سهم دانشگاه در ۵۰٪ پراستنادترین تولیدات علمی
۱	تهران	صنعتی امیرکبیر	شهید بهشتی	صنعتی اصفهان
۲	صنعتی امیرکبیر	علم و صنعت ایران	صنعتی امیرکبیر	صنعتی امیرکبیر
۳	صنعتی شریف	شیراز	علم و صنعت ایران	علم و صنعت ایران
۴	تربیت مدرس	شهیدبهشتی	صنعتی شریف	تهران
۵	صنعتی اصفهان	فردوسی مشهد	صنعتی اصفهان	صنعتی شریف
۶	علم و صنعت ایران	تبریز	تهران	خواجه نصیرالدین طوسی
۷	شیراز	صنعتی شریف	تبریز	تبریز
۸	فردوسی مشهد	تهران	تربیت مدرس	تربیت مدرس
۹	تبریز	صنعتی اصفهان	خواجه نصیرالدین طوسی	گیلان
۱۰	شهید بهشتی	خواجه نصیرالدین طوسی	گیلان	شهیدبهشتی
۱۱	خواجه نصیرالدین طوسی	تربیت مدرس	فردوسی مشهد	فردوسی مشهد
۱۲	اصفهان	گیلان	شیراز	اصفهان
۱۳	گیلان	اصفهان	اصفهان	شیراز

جدول ۵: رتبه‌بندی کلی دانشگاه‌های برتر ایران بر اساس شاخص‌های همکاری - ۲۰۱۷

رتبه	تعداد مقالات	نسبت تولیدات علمی مشترک با سایر سازمان‌ها	نسبت تولیدات علمی مشترک با سایر کشورها	سهم تولیدات علمی مشترک در مسافت‌های جغرافیایی	
				کمتر از ۱۰۰ کیلومتر	بیشتر از ۵۰۰۰ کیلومتر
۱	تهران	تهران	صنعتی اصفهان	تربیت مدرس	صنعتی اصفهان
۲	صنعتی امیرکبیر	صنعتی امیرکبیر	تهران	شهیدبهشتی	صنعتی شریف
۳	صنعتی شریف	صنعتی شریف	صنعتی شریف	خواجه نصیرالدین طوسی	شیراز
۴	تربیت مدرس	خواجه نصیرالدین طوسی	شیراز	صنعتی امیرکبیر	تهران
۵	صنعتی اصفهان	شیراز	تبریز	تهران	فردوسی مشهد
۶	علم و صنعت ایران	علم و صنعت ایران	فردوسی مشهد	علم و صنعت ایران	تبریز
۷	شیراز	فردوسی مشهد	اصفهان	صنعتی شریف	شهید بهشتی
۸	فردوسی مشهد	اصفهان	تربیت مدرس	تبریز	صنعتی امیرکبیر
۹	تبریز	تربیت مدرس	شهید بهشتی	اصفهان	تربیت مدرس
۱۰	شهید بهشتی	صنعتی اصفهان	صنعتی امیرکبیر	گیلان	علم و صنعت ایران
۱۱	خواجه نصیرالدین طوسی	شهید بهشتی	خواجه نصیرالدین طوسی	فردوسی مشهد	خواجه نصیرالدین طوسی
۱۲	اصفهان	تبریز	علم و صنعت ایران	شیراز	اصفهان
۱۳	گیلان	گیلان	گیلان	صنعتی اصفهان	گیلان

جدول ۶: رتبه دانشگاه فردوسی مشهد در هر زمینه علمی بر اساس شاخص تعداد مقالات - ۲۰۱۷

ردیف	عنوان زمینه علمی	رتبه در جهان		رتبه در آسیا		رتبه در کشور	
		تاثیر	همکاری	تاثیر	همکاری	تاثیر	همکاری
۱	علوم بیوپزشکی و بهداشتی	۷۹۷	۸۲۱	۲۴۲	۲۴۹	*۸	*۱۰
۲	علوم زیستی و علوم زمین	۳۷۳	۴۵۱	۸۲	۱۰۰	۴	۴
۳	ریاضیات و علوم کامپیوتر	۱۷۸	۲۳۱	۸۲	۹۱	۵	۵
۴	علوم فیزیکی و مهندسی	۲۸۴	۴۲۹	۱۲۹	۱۵۰	۸	۹
۵	علوم اجتماعی و انسانی	۷۵۶	۷۶۴	۱۹۳	۱۹۸	۸	۷

* رتبه دانشگاه فردوسی مشهد در کشور و در زمینه علوم بیوپزشکی و بهداشتی با احتساب دانشگاه‌های دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور محاسبه شده است.

جدول ۷: رتبه‌بندی زمینه‌های دانشگاه‌های برتر ایران بر اساس شاخص‌های تاثیر (تعداد مقالات) - ۲۰۱۷

رتبه	علوم بیوپزشکی و بهداشتی	علوم زیستی و علوم زمین	ریاضیات و علوم کامپیوتر	علوم فیزیکی و مهندسی	علوم اجتماعی و انسانی
۱	علوم پزشکی تهران	تهران	صنعتی امیرکبیر	تهران	تهران
۲	علوم پزشکی شهیدبهشتی	تربیت مدرس	صنعتی شریف	صنعتی امیرکبیر	علم و صنعت ایران
۳	علوم پزشکی اصفهان	شیراز	علم و صنعت ایران	صنعتی شریف	صنعتی امیرکبیر
۴	علوم پزشکی شیراز	فردوسی مشهد	تهران	صنعتی اصفهان	تربیت مدرس
۵	تهران	صنعتی اصفهان	فردوسی مشهد	علم و صنعت ایران	شیراز
۶	تربیت مدرس	تبریز	تربیت مدرس	تربیت مدرس	صنعتی شریف
۷	شیراز	صنعتی امیرکبیر	صنعتی اصفهان	شیراز	اصفهان
۸	فردوسی مشهد	گیلان	خواجه نصیرالدین طوسی	فردوسی مشهد	فردوسی مشهد
۹	صنعتی امیرکبیر	صنعتی شریف	شهید بهشتی	تبریز	شهید بهشتی
۱۰	شهید بهشتی	شهید بهشتی	تبریز	خواجه نصیرالدین طوسی	خواجه نصیرالدین طوسی
۱۱	اصفهان	اصفهان	اصفهان	شهید بهشتی	تبریز
۱۲	صنعتی اصفهان	خواجه نصیرالدین طوسی	شیراز	گیلان	صنعتی اصفهان
۱۳	صنعتی شریف	علم و صنعت ایران	گیلان	اصفهان	گیلان
۱۴	گیلان	-	-	-	-
۱۵	تبریز	-	-	-	-
۱۶	علم و صنعت ایران	-	-	-	-
۱۷	خواجه نصیرالدین طوسی	-	-	-	-

جدول ۸: رتبه‌بندی زمینه‌های دانشگاه‌های برتر ایران بر اساس شاخص‌های همکاری (تعداد مقالات) - ۲۰۱۷

رتبه	علوم بیوپزشکی و بهداشتی	علوم زیستی و علوم زمین	ریاضیات و علوم کامپیوتر	علوم فیزیکی و مهندسی	علوم اجتماعی و انسانی
۱	علوم پزشکی تهران	تهران	صنعتی امیرکبیر	تهران	تهران
۲	علوم پزشکی شهیدبهشتی	تربیت مدرس	صنعتی شریف	صنعتی شریف	تربیت مدرس
۳	علوم پزشکی اصفهان	شیراز	تهران	صنعتی امیرکبیر	علم و صنعت ایران
۴	علوم پزشکی شیراز	فردوسی مشهد	علم و صنعت ایران	صنعتی اصفهان	صنعتی شریف
۵	تهران	صنعتی اصفهان	فردوسی مشهد	علم و صنعت ایران	صنعتی امیرکبیر
۶	تربیت مدرس	تبریز	تربیت مدرس	تربیت مدرس	شیراز
۷	شیراز	صنعتی امیرکبیر	صنعتی اصفهان	شیراز	فردوسی مشهد
۸	صنعتی امیر کبیر	شهید بهشتی	خواجه نصیرالدین طوسی	تبریز	شهید بهشتی
۹	فردوسی مشهد	گیلان	شهید بهشتی	فردوسی مشهد	اصفهان
۱۰	شهید بهشتی	صنعتی شریف	تبریز	شهید بهشتی	خواجه نصیرالدین طوسی
۱۱	اصفهان	اصفهان	اصفهان	خواجه نصیرالدین طوسی	تبریز
۱۲	صنعتی شریف	خواجه نصیرالدین طوسی	شیراز	اصفهان	صنعتی اصفهان
۱۳	صنعتی اصفهان	علم و صنعت ایران	گیلان	گیلان	گیلان
۱۴	تبریز	-	-	-	-
۱۵	گیلان	-	-	-	-
۱۶	علم و صنعت ایران	-	-	-	-
۱۷	خواجه نصیرالدین طوسی	-	-	-	-

جدول ۹: تعداد مقالات دانشگاه فردوسی مشهد در هر زمینه علمی - ۲۰۱۷

همکاری	تاثیر	عنوان زمینه علمی	ردیف
۲۸۶	۱۶۵	علوم بیوپزشکی و بهداشتی	۱
۶۶۹	۴۰۲	علوم زیستی و علوم زمین	۲
۶۳۷	۴۶۳	ریاضیات و علوم کامپیوتر	۳
۱۵۶۷	۱۰۸۷	علوم فیزیکی و مهندسی	۴
۴۱	۲۵	علوم اجتماعی و انسانی	۵
۳۲۰۰	۲۱۴۲	مجموع	